
LIST KOLOSKÝM

Průvodce při studiu / 1. lekce Úvod

Komentář

List Koloským je kniha napsaná s konkrétním záměrem – napravit chyby v myšlení, které byly infiltrovány do církve a které ohrožovaly víru křesťanů v Kolosách. Kniha je velmi vhodná pro službu věřícím v kterémkoliv období církevní historie, neboť bludy prosakují do církve skrze myšlení a vyučování kazatelů, učitelů i laiků, kteří to „dobře myslí“.

Uvažujte: Ačkoliv Pavlova metoda boje proti bludům ponechává identifikaci bludů našim dohadům, je to efektivní metoda – hodná napodobování. Apoštol věřil, že nejlepší obranou je dobrý útok. Nebyli bychom i my úspěšnější ve svých zápasech o víru (Juda 3), kdybychom se tak jako Pavel zaměřili na eliminování negativního zdůrazňováním pozitivního? Snad nám List Koloským poskytne dostatek faktů, které nám pomohou dělat to tak. Mějme tedy při studiu knihy tento cíl na mysli.

=====

V době, kdy apoštol Pavel psal mladé koloské církvi dopis, který známe jako List Koloským, začínalo městečko Kolosy pomalu upadat. Ještě nedlouho předtím bylo prosperujícím obchodním centrem, ležícím v jižní části dnešního středního Turecka. Jenomže v Pavlově době vzkvétající Laodicea a Hierapolis nechaly Kolosy daleko za sebou a ty se už nikdy nevzpamatovaly. Jejich dřívější sláva a moc postupně pohasínaly.

Přes 200 let žilo v Kolosách početné židovské obyvatelstvo. Mnohé z nich tam přilákaly obchodní příležitosti v době, kdy se snažili uniknout ze zbídačeného hospodářství, jež bylo v Izraeli následkem Makabejských válek. Když se však tito Židé usídlili v nové zemi, jejich pověst v židovstvu utrpěla, neboť se přizpůsobovali helénistickému myšlení. Přesídlení Židé opustili mnohé tradice, které určovaly život v Izraeli.

V Kolosách kvetlo pohanství. Oblast byla známá svou účastí na řeckém náboženství s jeho různými bizarními a nemorálními praktikami. Také gnosticismus pletl Kolosanům hlavu. To všechno ovlivňovalo i mladou koloskou církev a úpadek systému víry způsoboval i degeneraci způsobu života.

Uvažujte: To, čemu věříme, *ovlivňuje*, co děláme. Nikdo nejedná jen tak ve vakuu. I když si vždycky neuvědomujeme důvody, které stojí za naším jednáním, určitě z nich budeme usvědčeni. „*Neboť jak člověk uvažuje ve svém srdci, takový je*“ (Kniha Přísloví 23, 7 – anglická Bible King James Version).

=====

Později gnostici hlásali, že hmota je špatná a duch dobrý, což nutně vedlo k přesvědčení, že Bůh není nijak přímo zaangażován na stvoření tohoto špatného světa. Když ale věříte, že hmota je zlá a je přímo v rozporu s duchem, pak vás to nutně vede buď k tomu, že asketicky odmítáte přirozené tělesné touhy, nebo se jim naopak nevázaně oddáváte. Existuje však ještě mnohem větší, teologický dopad oddělení hmoty a ducha: tělo a duch nemohou být spojeny v Ježíši, jedinečném „Bohočlověku“. Je nemožné, aby takový muž byl Spasitelem, protože měl tělo, a tudíž hříšnou přirozenost. Gnostici proto tvrdili, že Ježíš byl vzdálený příbuzný Boha, v žádném případě nebyl Bohu rovný.

Gnostici také učili, že Ježíš získal božskou přirozenost při svém křtu a ztratil ji při ukřižování, kdy zvolal „*Dokonáno jest*“. Všechny tyto zvláštní pohledy na náboženské „pravdy“ byly svěřeny několika speciálním osobám - „vědoucím“. Odtud název *gnostici*, který pochází z řeckého výrazu *gnosis* – „vědět“.

Křesťanství v Kolosách se nacházelo na rozcestí. Mělo dvě volby: Buď jít cestou gnosticizmu a jeho víry ve vzdálené, lhostejné božstvo, nebo se ubírat cestou křesťanství, které nabízelo vztah s osobním milujícím Bohem, jenž je lidem i stvoření blízký a zajímá se o ně.

V Listu Koloským formuluje apoštol Pavel svá nejvýmluvnější prohlášení, týkající se osoby a díla Ježíše Krista. Představuje ho jako *plnost božství* v tělesné podobě – jako Syna Božího, který je pravým Bohem a pravým člověkem, a navíc absolutně bez hříchu!

Tlak judaistického zákonictví a pohanský mysticismus přiměly Epafru, který tehdy byl zřejmě pastýřem koloského sboru, k tomu, aby se obrátil na apoštola Pavla s naléhavou prosbou o pomoc a vedení. Ve sboru byli „superkřesťané“, jejichž pravidla a obřady je odlišovaly od ostatních a stavěly je nad obyčejné lidi. Potom tam byli „současní křesťané“, kteří do své víry zakomponovali astrologii, horoskopy a uctívání andělů. A aby toho pro zápasící církve nebylo málo, s čím se musela potýkat, byli tu ještě „osvícení křesťané“, přesvědčení o svém speciálním poznání na základě nějaké vlastní mystické zkušenosti. To vše způsobilo, že se zbytek členů církve cítil jako „frustrovaní křesťané“.

Přesné datování Listu Koloským a určení místa, kde jej apoštol Pavel psal, není zcela jasné. Tradiční názor tvrdí, že dopis byl napsán v době Pavlova domácího vězení v Římě, kdy čekal, až bude předvolán před vladaře (Skutky 28) – tedy někdy mezi roky 60 a 62 po Kristu. Zastánci jiného pohledu datují vznik knihy do let 54–57 a jsou přesvědčeni, že byla psána v Efezu. Argumentují tím, že bylo snadné a přirozené, aby Epafras cestoval 80 mil mezi Kolosami a Efezem a požádal Pavla o pomoc. Ať už se ale přikloníme ke kterémukoli datování, jedno je jisté: apoštol Pavel miloval tyto křesťany a psal svůj dopis se záměrem vlídně je povzbudit, aby zůstali pevní ve své víře, že Kristus Ježíš je Pán, k slávě Boží!

Primárním autorem Listu Koloským je apoštol Pavel, i když uvádí Timotea jako spoluautora. Představuje se jednoduše jako apoštol Ježíše Krista. Studenti, kteří znají Bibli, si rychle vzpomenou: Jeho intelekt byl neuvěřitelný, napsal třináct ze sedmadvaceti knih Nového zákona (a to jej ještě někteří učenci považují i za autora Listu Židům, což by byla čtrnáctá kniha). Apoštol Pavel však neměl jen myšlení velkého teologa, měl také srdce velkého pastýře. Navíc se v jeho původu spojovaly tři velké rasové a kulturní skupiny té doby:

- narozen jako dítě židovských rodičů a vyučen uznávaným rabínem Gamalielem
- narozen jako římský občan po svém otci
- narozen v Tarsu, centru řecké kultury a sídla jedné z pouhých tří velkých universit té doby

Pavel byl člověk jedinečně kvalifikovaný a Bohem svrchovaně vyvolený k tomu, aby nesl evangelium pohanským národům. Timoteus byl jeho synem ve víře a často cestoval a sloužil s ním. Společně vytvořili knihu, jež nabádá křesťany, aby zůstali pevní ve víře, aby dělali svým životem Pánu čest a působili mu radost.

Osobní shrnutí: Když se člověk narodí do Boží rodiny vírou v Ježíše Krista, má jako nové Boží dítě potenciál stát se velkým. Jaká je to však tragédie, když neroste a nedozrává! Jaký smutek působí takové dítě v srdci nebeského Otce. Právě starost o křesťanská „miminka“ ve starobylém městě Kolosy vedla apoštola Pavla k tomu, aby napsal dopis, který začínáme studovat. Kéž by nám pomohl lépe poznat osobu Krista a efektivněji o něm mluvit s druhými!

OTÁZKY K OSOBNÍMU STUDIU

Shrnutí komentáře: Přečti si komentář i s biblickými odkazy.

1. Co nového ses dozvěděl/a o Listu Koloským?
2. Co z toho, cos četl/anebo slyšel/a, tě povzbudilo k aplikování a činění?

Otázky ke 2. lekci: Kristovi lidé – List Koloským 1, 1-14

Poznamenej si odkazy na pasáže v Písmu, kde jsi našel/našla odpovědi. Otázky označené hvězdičkou jsou určeny k hlubšímu studiu.

Úvod – List Koloským 1, 1-2a

3. Pokud je to možné, přečti celou tuto krátkou biblickou knihu najednou. Nezabere ti to víc než 20 minut.
 - a) Zapiš si jednu myšlenku apoštola Pavla z této knihy, o které bys rád/a více přemýšlel/a.
 - b) Sděl ve skupině, proč sis vybral/a právě toto.
4.
 - a) Jak charakterizuje Pavel sám sebe ve verši 1?
 - b) Proč si podle tvého názoru zvolil právě tuto charakteristiku?
5.
 - a) Jak popisuje apoštol křesťany, kterým je list adresován?
 - b) Přečti si List Židům 10,10 a 1. list Petrův 1, 14-23. Co opravňuje člověka nazývat se svatým?
6. * Přečti si příběh Pavlova spasení a povolání do služby zaznamenaný v knize Skutků 9, 1-31, abys tohoto apoštola lépe poznal/a. Pak si napiš 2 konkrétní věci, které tě ohledně Pavla obzvlášť zajímají.

Povolání svatého – List Koloským 1, 2b-5

7. *Milost* je často nazývána „Boží smluvní láska“, „nezasloužená Boží přízeň“.
 - a) Co nás následující biblické pasáže učí o milostivém Božím způsobu jednání s námi?
 - Pláč Jeremiášův 3, 21-26
 - Evangelium podle Lukáše 14, 16-24
 - Evangelium podle Lukáše 15, 11-24
 - List Efezským 2, 8-10
 - b) Napiš svou vlastní definici *milosti*.
8.
 - a) *Víra* znamená, jak věřit, tak i jednat. Přečti si příklady v Evangeliiích podle Marka (10, 46-52) a Lukáše (7, 36-50) a potom napiš svou definici *víry*.
 - b) V koho vkládají Koloští podle Pavla svou víru?
9. Co rozumíš pod vyjádřením „*naděje zakotvená v nebesích*“? (Viz List Efezským 1, 18 a 1. list Petrův 1, 3-4 a 13.)

Podíl svatého – List Koloským 1, 6-8

10. Evangelium nese po celém světě ovoce (v. 6). Napiš, jakým způsobem přináší evangelium ovoce
- na vzdálených místech světa
 - ve tvé části světa, ve tvé zemi, ve tvém městě
 - ve tvém vlastním životě
11. Na základě veršů 7-8 popiš, jakým způsobem se šířila zpráva o Boží lásce.
12. Co zjišťuješ z příkladu Epafra o tom, jak důležitou součástí věrné služby je vyučování biblickým pravdám? (Přečti si List Římanům 10, 11-14.)

Boží vůle pro svatého – List Koloským 1, 9-12

- 13.
- Co Pavel stále žádá v modlitbě od Boha pro koloské křesťany?
 - Proč se takto modlí?
 - Jak bys charakterizoval/a život, který „dělá Pánu čest“?
14. *Jak můžeš poznávat Boží vůli pro svůj život – podle Žalmy 37, 3-8 a Přísloví 3, 5-6?
- 15.
- Jaký zdroj síly má k dispozici křesťan? (Viz List Filipským 4, 13.)
 - Proč nám Bůh dává k dispozici svou sílu podle verše 11?
 - Jaký efekt by měla mít přítomnost Boží moci v našich životech?
16. Co dává člověku nárok na dědictví v Božím království? (Viz List Efezským 1, 3-14.)

Dědictví svatého – List Koloským 1, 13-14

17. Z čeho tě Bůh zachránil, když jsi začal/a následovat Krista? (Viz List Efezským 6, 11-17.) Uveď prosím obecnou biblickou odpověď i svou osobní.
18. Klenoty dané do zastavárny musejí být vykoupeny jejich vlastníkem, jinak se stanou majetkem obchodu. Co se stalo s tebou, když jsi byl/a vykoupen/a Kristovou krví?
- 19.
- Odpuštění* někdo charakterizoval takto: „To, co se stalo, jako by se nestalo.“ Pokud chceš zakoušet odpuštění, co musíš podle 1. listu Janova 1, 9 dělat?
 - Co se objevuje, když Bůh odpustí naše hříchy? (Viz Žalmy 32, 1-5; 51, 7-10; 103, 12.)

Osobní úvaha: Porovnej Pavlovu modlitbu (verše 3–14) se svými modlitbami, které přednášíš Bohu za ty, které máš rád/a a za které jsi Bohu vděčný/á. Neuvažuj o tom, že uděláš nějakou změnu?